

Vzorný článek Ferdinand.

Napisał Frant. K. Hejda.

6. prosince.

Má tak někdy člověk slabé chvíle, v nichž by objevil a líbal celý svět. Nevš ani proč, srdce ti najednou poskočí, zrak se veselé rozjíždí, celé tělo vzpruží, zmladne — je ti jako šťastnému děcku, jemuž celé okolí září v nezkaleném, růžovém jas.

Žiju právě v takovém období optimizmu — proč bych se k tomu sám před sebou nepřiznal? Beztoho neslyší člověk, ať se vrátne kamkoli, než ošumělé, šablonovité nátky na špatné časy. A to jen tím, že si bláhaví lidé malují budoucnost vždy v temnějších a minulost ve světlejších barvách než samu přítomnost. (Vypsal jsem si odněkud tu sentenci a věřím jí. Ale jinak o podobných věcech nepřemýšlím. To tak — kalit si rozumováním příjemnou náladu!)

Jsem tedy spokojen a šťasten. S úsměvem na tváři se probouzím, blaženě opěť usínám. A zdá se mi, že vzácné toto štěstí nesídí pouze v mé duši, nýbrž že se šíří blahodárně po všech, s nimiž se stýkám. Neusmívám se jen já, usmívá se i moje posluhovačka, na jejíž celém jednání pozorují odnévadné doby utěšené a nepopíratelné změny. (Konstatuji s radostným dostiuctiněním, že mi za posledních čtrnácti dnů ani jednou nešťápla dveřmi, ani jednou neparfumovala pokoj rozlitým petrolejem a rovněž ani jednou nerozypala po podlaže řezavé uhlí.)

Usmívá se i domovnice — a nejen to: ona dokonce pozdravuje! A jak pozdravuje! Žádné stručné "dobré jitro" nebo "má úcta"; samé kalilogické zvláštnosti a hyperboly! "Pán bůh rač dát dobrého a šťastného jitra" — "nejpopíznější ruku líbám" —

Usmívá se konečně i můj článek v kavárně, Ferdinand, který mne takřka oslepuje a dusí zdvořilostí a péčí. Ale dosti pro dnešek. Čtvrtá hodina odbíhá — utkvělé zvyky hlásí se k svému právu. A v kavárně bude dnes tak teplo, tak útulno — tím útulnější, čím krutější zúří vánice venku. Jen ještě malou zastávku naproti u slícné trafikantky. To slícné stvoření má oči, které by rozechřály i nejchladnějšího pessimistu! Pójde pryč k opeře, říká ona neohdy. Nenáradno věřiti, to chce každá.

Jak říká — celý svět bych líbal rozkoš! S tou trafikantkou bych třeba začal.

16. prosince.

Můj článek Ferdinand, napsal jsem minule. Vzpomněl jsem si pak, že bych měl k tomu můj přidělat úvozky. Ale ne. Jak tak Ferdinanda pozoruju, stal se v poslední době vsuktu mým článkem. Naskytají se už takové zvláštní sympatie na světě. Někdě tuší instinktivně ve druhém bytosti vyšší, povznešenější — a samovolně sklání před ním svou šíji. Snad ani Ferdinand neví, že jsem revidentem na penzi, ale dojístia impouneju me moje svěží, důstojné vzezření, moje pružná chůze, můj krásný vous, můj . . . . . nu, jen se neostýchej, starý kozák, vyzdí píseň tyto noticky pro sebe sama! Ba že: tak asi imponoval Pátkovi Robinson, Sancho Pansovi Don Quijote a Passepartoutovi Phileas Fogg.

Ferdinand jest vzorem článku. Úslužnost jeho neomezuje se na pouhé svlékání a oblékání zimníku, rozřezání plynového ramene, pod nímž jsem se byl usadil, a snesení časopisu, které obyčejně čítám. Jeho zřetel k mému blahobytu jde dále, mnohem dále.

Předně rezervuje mi Ferdinand v obvyklou hodinu, poklopem židle na stůl, stálé místo. Výborné místo, dojístia nejlepší v celé kavárně.

Místo, kde to nikde netáhne, kde jest nejnolnější rozhled po celém lokále, kam nedosahuje žádné držadlo billardového tága, žádný chřest sklenic a lžiček z kredence, (V některých kavárnách jsou právě hledána místa v blízkosti kredence, které obyčejně čítám. Jeho zřetel k mému blahobytu jde dále, mnohem dále.)

Mému pláti klobouku věnuje Ferdinand pozornost až dojemně. Uctívá a taktuplně přijímá je z mé ruky, svědomitě odstraňuje je každý překážka a když je umístěje na věšák, vyhledává pro ně tak krásné, od ostatních odličené.

Chápu to a míčky projevují mu svůj dík. Člověk neví, co může pochytit třeba v nejlepší společnosti.

Konečně sedím a svačím. Ferdinand vzpímnem jako svěčka, elegantní a zářící, stojí u uctivé vzdálenosti ode mne, ale hlídá každé moje přání, ba každý pohyb a lačnost eunucha, střežícího odlasku. Uopil-li jsem ze sklenice na prst vody, je tu jako šípka, zvedá graciosním pohybem táč, odtančí do kuchyně a v několika vteřinách staví přede mne nové plné sklenice.

Ale na tom není dosti. Ten člověk sleduje napjatě, co čtu a jak čtu. Jsem-li hotov s nějakou zábavnou statí, prozrazuje své účastenství na mém dojmě labužnickým kroucením kufra a nežným servietty potřepáváním. Jsem-li pohřížen do referátu o říšské radě, zřídá tesklivě do dálky a v jeho zraku jako bys četl němou tužbu: Ach, ano — dosud jsme to přečkali; jak bude dál? Pročítám-li sezení městské rady s obvyklými zmínkami o kanalisaci, pitné vodě a jiných budoucích přijemnostech Prahy, usmívá se skepticky a mává časem pohrdlivě rukou.

Jakmile však pozoruje, že probírám noviny jen nezdale, povrchně, lítá po kavárně, aby sehnal, kde co nového. Opakuji: Ferdinand jest vzorem článku.

18. prosince.

Ferdinand jest neocenitelný. Nešlo mu, že se rád probírám ve francouzských illustrovaných časopisech, zejména v "La vie parisienne" — jsem tak trochu amatérem v plastice ženského těla — i vyštáral šelma kdesi v hlubinách kredence starý ročník téhož listu a nabídl mi, abych si jej prohlédl doma. Pikolo mi jej odnesl do bytu. Skvostné obrázky — výtečné pomy! A toaletta vsády tak jednoduchá . . . . . Škoda, že nerozumím francouzsky, abych mohl číst i text.

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Při té příležitosti dal jsem Ferdinandovi — pro forma jako záruku — svou vizitku. (Vlastně, abych se přiznal, stalo se to zúmýslně. Nevěděl dosud, koho osluhuje.)

Může mne považovat třeba za nějakého bohatého kramáře nebo noblí ševce — chodí jich po Praze jako baronů! bude tedy líp, dojde-li stran mého charakteru plně jistoty!

Ta mladíčka nastoupila už večera. Stará odešla na hodinu, nedostala přý štědrého večera a dělala kraval.

Dívám se teď doma do zrcadla. Věru, jsem ještě chlapík, statný a obratný jako voják. Nic nevidí, že mám licousy drobet prošeďivé. Takové první jíní je jen interesantní. Nu a vlasů mám, chvála bohu, ještě dost, ne? Ani by mi nikdo nehádal, že už docházím na šede . . . . .

Dost, Floriane, dost pro dnešek. Jsi unaven, nemámej se. Vyhližel bys zítra o deset roků starší.

Ale má to dítě oči! 27. prosince, v poledne.

Dal jsem se holit, po obou stranách. Jen kníry mi nechali. Sluší mi to takhle znamenitě. A licousy jsou dnes už z módy. Ale spal jsem špatně, bude nutno jít odpoledne do páry.

Téhož dne, večer. Tenhle Ferdinand jest v tituláritách nevyzpytatelný. Přečte mohl čísti na mé návštěvce zcela jasně: "Florian Hykiš, c. k. účetní revident." A jak mne podivně oslovuje: zprvu stále "pane rado" — a večra dokonce — Bůh netreštěj — "pane dvorní rado!"

Kdybych nebyl (náhodou) stál na blízku kredence, kde jsem hledal nějaké noviny, byl bych ho jistě za toto přehánění pokáral! Někdě to slyšet ze známých, mohl by myslet, že si tak nechám říkat schválně!

Zdá se mi, že čtu v úsměvkách a pohleděch krásotinky v buffetu trochu více než pouhou sympatii.

Jmenuje se Ella. Zvláštní shoda je to už třetí hezká Ella, kterou jsem našel v kavárně kredenci.

30. prosince.

S Ellou jsem mluvil. Oh, její hlas! A její zoubky!

Skoro stále se usmívala, čipřka. Jsem prý velice podoben jistému nadporučíkovi (aha, dvojit sukno), a když mne poprvé shlédla, myslila, že je to on v civilu. Hm — jako nadporučík přece nevypadám . . . . . ale konečně — marciální postavu mám a mluvit bych také dovedl! Pak se ptala, mám-li bratra zámečnicka v Černé ulici. Ale v tom již tu byl Ferdinand a odpověděl za mne:

"Jaká otázka!" spustil skoro káravě. "Ten pán je 'von' a dvorní rada — jak pak by mohl mít bratra zámečnicka!"

To s tím 'von' mne tak pomátl, že jsem oponentul upozorniti Ferdinanda na jeho mýlku.

Uvažuju, kolik mám dát Ferdinandovi k Novému roku zpropitného. Pravda, kdo dává po celý rok dvoukřejarové diškrece, neměl by vlastně k Novému roku platit ještě zvlášť. Nu, což, dám-li Ferdinandovi, řekneme, korunu, neschudnu a také se nezahodím.

Není to mnoho, koruna? Počtej, Floriane, je tu ještě posluhovačka, domovnice, roznášečka novin! — Ale neš! Ať Ferdinand něco užije. Zaslouží si toho.

31. prosince.

Dal jsem Ferdinandovi tu korunu už dnes, ať zví na Sylvestra o dobrých časech.

Uklonil se nejprve hluboce a zdálo se mi, že se zdráhá přijmouti můj dar. Nežistná duše! Pak ale vděčností takřka oněměl. Pokynul jsem mu několikrát, aby neděkoval, nemám to rád. Porozuměl mi. Neděkoval. Ale byl stále všecok roztržitý. Samým zmatkem ani vodu mi nepřinášel. A při odchodu zapomněl mne dokonce obléknouti. K smíchu! Člověk by neřekl, co dělá koruna. Ferdinand je naivní, ještě nezkušený mladík.

Přál jsem Elle šťastný Nový rok. Byla dnes nějak zaražena, odpovídala jednoslabičně a sotva se usmála. Znála to. A není to hanbou. Na sklonku roku bývám i já, otrlý kozák, drobet sentimentální. Na tož křehká, slabá dívčina!

1. ledna.

Všecek se chvěju . . . . . jedva že jakž takž přemýšlám.

Darebák darebáček, nevďěčný, prohnaný! A drzá!

Totíž Ferdinand.

Vstoupím dnes do kavárny, v nejlepšího rosmaru, světečné naladěna, znova hladce oholen — kéž by má noha nikdy nebyla přestoupila tento práh!

Ubrám se k svému stolu, u něhož — prapodivno! — sedí již několik cizích lidí. Ferdinand nic. Stojí někde opodál a rovná noviny. Ale vidí mne, hledí mi přímo do očí. Čci usadnout k vedlej-šímu stolu, v tom přilže se ke

mně a zasyčí mi do uší: "Zde je obsazeno, pane!" Pane, řekl. Pane! Nic víc. No dobře.

Svlékl jsem se, pověsil jsem si na hák zimní klobouk, všecko sám. A nalezl jsem po delším hledání místo neobsazené.

Sháním se po novinách. Jako by je dnes pohltila zem. Volám konečně na Ferdinanda.

Obrátil se na mne přes rameno a podepřen pohodlně o kamna, prohodil, jako by se to samo sebou rozumělo:

"Všecko je v ruce."

Hrome, klamou mne smysly? Včera a dnes — je to tentýž Ferdinand?

Vstávám a shledávám časopisy sám. Tamhle u kredence bude něco. A nebuďte-li nic, pobavím se aspoň s Ellou. Přejde mne vztek.

A Ella . . . . . ?

Ella je zmije. Abych to krátce odbyl: přišel jsem jen z bláta do louže. Zprvu si mne hrubě nevšímala, a když jsem ji vzal něžně za ruku, vymkla se mi a pravila dobrácky:

"Jděte, staroušku, sedněte si na své místo a po ženských se neplašete. U kredence mne daro zdržujete a potom můj muž nerad vidí, když se mi tady rozplýváte."

"Váš . . . . . muž, sleč —?"

"Nu ano, Ferdinand."

Když jsem počal nabízet členům našim šicí stroje co premie, neměl jsem v úmyslu ani za cíl opatřovati jim stroje proto jen, že by byly levné, bez ohledu na jejich dobrotu a dokonalost, nýbrž hlavní věcí, ku kteréž jsme přihlíželi, bylo vždy to, aby dostalo se našim příznivcům a odběratelům nedokonalých strojů za ceny tovarní. Nenabízeli jsme, jak činily snad někde. ré časopisy jiné, stroje nejlacinější. Kdybychom tak činiti chtěli, mohli bychom nabízet stroje za dopltek \$10.00 až \$15. Věru nám jest tak dobře známo, jako našim členům, že není pravděpodobnější přisloví nežli: "láze za láci — peníze daro". Proto opatřovali jsme členům naše stroje nejlacinější, ale stroje dobré, za ceny tak levné, jak dobré stroje mohou opatřovány býti, totiž za ceny tovarní, hotovené v jedné z největších a nejspolehlivějších továren v zemi.

Stroje, kteréž jsem pod jménem "Pokrok Západu" nabízel a nabízíme, nejsou tak zvané "rodinné" stroje, totiž nízkoramenné, nýbrž jsou to stroje obyčejné, jaké se z pravidla prodávají za ceny skoro trojnásobně jednatel místními. Aniž jsou to stroje podle nějakých zastaralých a již vyšších patentů, nýbrž stroje, opatřené nejnovějšími zařízeními a zdokonalenými. To se rozumí, na stroji "Pokrok Západu" nejsou všechna zdokonalení všech jiných strojů, tak jako nenalezneme je na žádném jiném stroji. Každý stroj má jistá zdokonalení, kteréž nejsou na žádném jiném, již k vlni rozdílnosti, když ne ze žádné jiné příčiny. Všecky stroje "Pokrok Západu" vyrovnají se každým jiným, i těm nejdokonalějším. Továrna, kteráž naše odběratele jimi zásobuje, jest nejen jednou z největších, jak výše uvedeno, nýbrž i jednou z nejpokrokovějších, kteráž stále opravy zavádí. Jak známo, před dvěmi lety mohli jsme nabídnouti stroje se spouštěcím ústrojím, kteréž druhý stroje časopis za pravidla nenabízejí. To bylo zdokonalení velké! Všecky nyní můžeme a potěšením sděliti o

novém a důležitém zdokonalení.

Stroj "Pokrok Západu" opatřeno kuličkami v ložiskách jak naznačeno.

A sice pozůstává toto v tom, že stroje "Pokrok Západu" opatřeny jsou nyní

KULIČKOVÝMI LOŽISKY.

Ví naší čtenáři co to znamená? To znamená ještě mnohem větší lehkost v chodu, ačkoliv stroje "Pokrok Západu" již nyní šly zcela tiše a velmi lehoučce, tímto zařízením docíleno bude to, že půjdou ještě lehkěji, nejlépeji ze všech. Snad není zapotřebí našim členům dlouho vysvětlovati, co znamená kuličková ložiska, ale může býti, že některým z našich čtenářek to bude přece k poučení. Chceme proto pár slov k vysvětlení uvést. Každé kolečko se musí točiti na nápravě, neboli ose. Tato osa na obou koncích spočívá v ložiskách, neboli lůžkách, v nichž se točí. Obvykle jsou ovšem tato lůžka rovná a v nich tře se osa plnou svou délkou. V minulých několika letech, však zejména od té doby, kdy zavedeny byly bicykly, u nichž především snadný chod se vyžaduje, zaváděny byly opravy v tom směru, že lůžka, v nichž osy koleček se pohybují, vyloženy malými kuličkami kolečkem a ty tvoří vlastně lůžko, v kterém se osy pohybují a třou. Tím ovšem tření uvedeno na tu nejmenší míru a zajištěn tak nejlépeji možný chod. Tento vynález kuličkových lůžek osvědčil se tak znamenitě u bicyklů, že se je chopili vyráběti polních strojů a všeobecně nyní hotoví stroje pouze s kuličkovými a válečkovými lůžky. Teď došlo i na stroje šicí a zavádí se lůžka kuličková při nich, totiž při osách hlavních hnacího kola.

Stroj "Pokrok Západu" jest jedním z prvních, kterýž opravu tuto zavádí a sice ve všech hlavních lůžkách stroje, počtem třech, jak vidíte je na vyobrazení, jež výše podáváme. Kolo setrvačné, totiž velké kolo při stroji, připevněné u pravé nohy, opatřeno jest dvěmi kuličkovými lůžky, z nichž každé čítá patnáct kuliček. Osa kolečka, jež přenáší sílu ze šlapadla na kolo setrvačné, opatřena jest též lůžkem kuličkovým, obsahujícím deset kuliček.

Ti z našich čtenářů, kteří potřebují šicí stroj, mohou býti ujištěni, když si objednají stroj "Pokrok Západu", že obdrží stroj nejnovější a nejdokonalější soustavy, a nejdokonalějšími a nejnovějšími zdokonaleními a to za cenu skoro jen jedné třetiny toho, co stojí obyčejný stroj prostřednictvím jednatele koupený.

Ceny strojů námi nabízených vzdor tomuto zdokonalení zůstávají nezměněny. Stroj "drop-head cabinet", totiž se spouštěcím šicím ústrojím, čí. 5., se třemi šuplíky po každé straně a jedním uprostřed, a kuličkovými ložisky, stojí nyní jako dříve \$25.00; stroj číslo 4 se dvěmi šuplíky po každé straně a jedním uprostřed \$24.00 a stroj číslo 3 s jedním šuplíkem po každé straně a jedním uprostřed \$24.00 Stroje se pevně posazeným šicím ústrojím jsou o dva dolary levnější. V ceně této zahrnuto je již i předplatné na časopis na rok. Zaručujeme úplné uspokojení a všem, jímž by stroj v jakémkoliv ohledu, buď v dokonalosti, úhlednosti, práci, aneb čemkoliv jiném nevyhovoval a se nelíbil, vrátíme peníze nazpět, když se do 30 dnů přihlásí.

Objeďte se s námi pod jednoduchou adresou:

Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Jsou mnohá . . . CHLADNÁ MÍSTA

NA DRÁZE, ANEB V DOSAHU DRÁHY

Přímá dráha DO VŠECH MÍST na západě.

Union Pacific OVERLAND WORLD'S PICTORIAL LINE

Cell vestibulové vlaky denní.

Městská úřadovna: 1302 Farnam ulice, Omaha, Neb.

Potřebujete dokonalý šicí stroj?

Když jsme počali nabízet členům našim šicí stroje co premie, neměl jsem v úmyslu ani za cíl opatřovati jim stroje proto jen, že by byly levné, bez ohledu na jejich dobrotu a dokonalost, nýbrž hlavní věcí, ku kteréž jsme přihlíželi, bylo vždy to, aby dostalo se našim příznivcům a odběratelům nedokonalých strojů za ceny tovarní. Nenabízeli jsme, jak činily snad někde. ré časopisy jiné, stroje nejlacinější. Kdybychom tak činiti chtěli, mohli bychom nabízet stroje za dopltek \$10.00 až \$15. Věru nám jest tak dobře známo, jako našim členům, že není pravděpodobnější přisloví nežli: "láze za láci — peníze daro". Proto opatřovali jsme členům naše stroje nejlacinější, ale stroje dobré, za ceny tak levné, jak dobré stroje mohou opatřovány býti, totiž za ceny tovarní, hotovené v jedné z největších a nejspolehlivějších továren v zemi.

Stroje, kteréž jsem pod jménem "Pokrok Západu" nabízel a nabízíme, nejsou tak zvané "rodinné" stroje, totiž nízkoramenné, nýbrž jsou to stroje obyčejné, jaké se z pravidla prodávají za ceny skoro trojnásobně jednatel místními. Aniž jsou to stroje podle nějakých zastaralých a již vyšších patentů, nýbrž stroje, opatřené nejnovějšími zařízeními a zdokonalenými. To se rozumí, na stroji "Pokrok Západu" nejsou všechna zdokonalení všech jiných strojů, tak jako nenalezneme je na žádném jiném stroji. Každý stroj má jistá zdokonalení, kteréž nejsou na žádném jiném, již k vlni rozdílnosti, když ne ze žádné jiné příčiny. Všecky stroje "Pokrok Západu" vyrovnají se každým jiným, i těm nejdokonalějším. Továrna, kteráž naše odběratele jimi zásobuje, jest nejen jednou z největších, jak výše uvedeno, nýbrž i jednou z nejpokrokovějších, kteráž stále opravy zavádí. Jak známo, před dvěmi lety mohli jsme nabídnouti stroje se spouštěcím ústrojím, kteréž druhý stroje časopis za pravidla nenabízejí. To bylo zdokonalení velké! Všecky nyní můžeme a potěšením sděliti o

novém a důležitém zdokonalení.

Stroj "Pokrok Západu" opatřeno kuličkami v ložiskách jak naznačeno.

A sice pozůstává toto v tom, že stroje "Pokrok Západu" opatřeny jsou nyní

KULIČKOVÝMI LOŽISKY.

Ví naší čtenáři co to znamená? To znamená ještě mnohem větší lehkost v chodu, ačkoliv stroje "Pokrok Západu" již nyní šly zcela tiše a velmi lehoučce, tímto zařízením docíleno bude to, že půjdou ještě lehkěji, nejlépeji ze všech. Snad není zapotřebí našim členům dlouho vysvětlovati, co znamená kuličková ložiska, ale může býti, že některým z našich čtenářek to bude přece k poučení. Chceme proto pár slov k vysvětlení uvést. Každé kolečko se musí točiti na nápravě, neboli ose. Tato osa na obou koncích spočívá v ložiskách, neboli lůžkách, v nichž se točí. Obvykle jsou ovšem tato lůžka rovná a v nich tře se osa plnou svou délkou. V minulých několika letech, však zejména od té doby, kdy zavedeny byly bicykly, u nichž především snadný chod se vyžaduje, zaváděny byly opravy v tom směru, že lůžka, v nichž osy koleček se pohybují, vyloženy malými kuličkami kolečkem a ty tvoří vlastně lůžko, v kterém se osy pohybují a třou. Tím ovšem tření uvedeno na tu nejmenší míru a zajištěn tak nejlépeji možný chod. Tento vynález kuličkových lůžek osvědčil se tak znamenitě u bicyklů, že se je chopili vyráběti polních strojů a všeobecně nyní hotoví stroje pouze s kuličkovými a válečkovými lůžky. Teď došlo i na stroje šicí a zavádí se lů